

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114215263
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114215263.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti žalovanej SR - Ministerstvu spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 25. 05. 2015, č. k. 7C/221/2014-54 a proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 01. 07. 2015, č. k. 7C/221/2014-65 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Potvrďuje uznesenie.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol, žalobu zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že žalobca si uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy za to, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Humenné došlo k prieťahom v konaní. Mal za to, že exekučný súd rozhodol o udelení poverenia na vykonanie exekúcie po zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Vec právne posúdil v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa poukázal na obsah spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 17Er/427/2010. Zdôraznil, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora bolo v exekučnom konaní rozhodnuté. Zdôraznil, že na rozhodnutie súdu o zamietnutie takejto žiadosti zákon lehotu neurčuje. Nebol preukázaný nesprávny úradný postup, reálne nepreukázaný vznik škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, preto žalobu bolo potrebné zamietnuť. Poukázal tiež na obsah znaleckého posudku č. 1/2014. Uviedol, že znalecký posudok sa nevzťahuje na konkrétne právne veci, ide o posudok všeobecný, ktorý sa vzťahuje na hromadné podanie žalobcu v obdobných veciach. Znalci sa navyše vyjadrujú k právnym otázkam, čo im vôbec neprináleží. Súd tiež zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010. Zdôraznil, že rozhodnutím o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania bol rešpektovaný účel konania v zmysle ust. § 6 O. s. p., teda aby ochrana práv všetkých účastníkov konania bola účinná a rýchla, čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

O trovách konania účastníkov rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania žalobca namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Zb.. Má za to, že v právnom štáte a spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Poukázal tiež na čl. 144 ods. 1 Ústavy SR. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru ESLP v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe. Žalobca nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Žalobca priložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ s. r. o., znalecký posudok č. 1/2014. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Má za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. V prípade, že bol súdu prvého stupňa doručený návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti, bol súd povinný o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. V zmysle týchto dôvodov navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo
- d/ nesprávnom úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

- 1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
- 2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
- 3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci

urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu v tom zmysle, že aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prietáhov v konaní, nemožno aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia, pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Toto ustanovenie zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto zákona novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. tie, ktoré vznikli od 01.01.2013.

To však neznamená, že by súd prvého stupňa nemohol ako príklad (inšpiráciu, o ktorej hovorí aj žalobca) uviesť právne významné okolnosti uvedené v tomto ustanovení a to v kontexte skúmania, ktoré musí súd vykonať, aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu (vrátane prietáhov v konaní) pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1,2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré bolo účinné v čase, keď mal vzniknúť zodpovednostný právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania v namietaných exekučných konaniach uvedených v žalobe a v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora na vykonanie exekúcie s výnimkou exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku.

Ustálená súdna prax však umožňuje a usmerňuje súdy aj v smere materiálneho preskúmania okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota.

Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona, umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Odvolací súd ďalej poukazuje na obsah spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 17Er/427/2010, z ktorého je zrejmé, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej S. S. bola doručená dňa 05. 10. 2010. Exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 14. 01. 2010, sp. zn. SR 22508/2009. Uznesením zo dňa 21. 02. 2011 bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti 0,25 % zmenkového úroku a 11. 05. 2011 vo zvyšnej časti vydal exekučný súd poverenie na vykonanie exekúcie. Následne uznesením zo dňa 19. 10. 2011 exekúciu zastavil, keď vychádzal zo zistenia, že vadou uzatvorenej zmluvy bola aj dojednaná rozhodcovská doložka, ktorú exekučný súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, považoval ju za neplatnú, a teda pre nesporné vady rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu a pre neplatnosť rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky exekúciu zastavil. Vo veci následne rozhodoval odvolací súd o odvolaní žalobcu ako oprávneného proti tomuto uzneseniu a bolo rozhodnuté aj o dovolaní žalobcu uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/89/2013.

Takto uvádzaná dĺžka exekučného konania nie je takej povahy, žeby predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. V tejto exekučnej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o

udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom na vykonanie exekúcie nezaväzoval povinného na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, príp. právom nedovolené alebo či nejde o plnenie odporujúce dobrým mravom. Tieto zistenia majú nepochybne svoj právny význam, pretože pokiaľ rozhodcovský rozsudok vyššie spomínaným zákonným kritériám odporuje, je daná prekážka na vykonanie exekúcie na základe takéhoto exekučného titulu.

Je tiež potrebné zdôrazniť, že 15-dňová zákonná lehota v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu, alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne a pre takýto postup exekučný poriadok zákonnú lehotu neurčuje.

Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Zb. v znení neskorších predpisov, sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov, zodpovednosť žalovaného účastníka plynúca z citovaného právneho predpisu daná nie je.

Podobne správnym spôsobom rozhodol súd prvého stupňa aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania. V tomto smere odvolací súd poznamenáva, že Slovenská republika má vnútroštátne pravidlo, ktoré umožňuje exekučnému súdu netvať na materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku (porov. uznesenie Súdneho dvora EÚ vo veci žalobcu POHOTOVOSTĚ/Korčkovská C-76/10). Aj ust. § 109 O.s.p., tak ako každé zákonné ustanovenie sa musí vykladať a uplatňovať v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 Ústavy SR). Keďže zo žiadneho ustanovenia ústavy nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, musí sa všeobecný súd pri uplatňovaní procesného postupu podľa § 109 O.s.p. riadiť i požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku ústavy a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahov a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (I. ÚS 21/00).

Odvolací súd preto rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p..

Uznesením zo dňa 01. 07. 2015 súd prvého stupňa uložil žalobcovi, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 Eur podľa § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 2 a položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Vo včas podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu žalobca navrhol uznesenie ako neopodstatnené zrušiť. V dôvodoch odvolania žalobca uvádza, že uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia, a tým je odôvodnenie. Podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V prílohe Zákona o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola v rozpore so Zákonom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Navyše podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012 i keď sa stanú splatnými po tomto období. V danom prípade bola žaloba podaná pred 1.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Zb., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.9.2012. Do tohto obdobia bolo podľa § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch, konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo

jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. V zmysle týchto dôvodov navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

Odvolací súd preskúmal uznesenie v zmysle ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie opodstatnené nie je.

Odvolací súd poukazuje na to, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „poplatkového zákona“), oslobodené od poplatku od 01.07.2007, ktoré bolo zavedené s odkazom na zákon č. 273/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákonom č. 286/2012 Z.z. z 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k novele zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúce sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca poplatkového zákona v súvislosti s účinnosťou novely poplatkového zákona č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté od 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu poplatkového zákona s poukazom na znenie § 1 a § 5 citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z.

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012, zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- Eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že i sám zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na jednom stupni a konaním odvolacím a dovolacím, preto poplatková povinnosť za odvolanie sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia odvolacieho konania.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nepravým postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta poplatkového zákona, položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov (porov. tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co 530/2013-97 zo dňa 30.04.2014).

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie potvrdil podľa 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania sa rozhodlo podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalobca ako neúspešný účastník odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.